

WYNIKI DOŚWIADCZEŃ ZE STOSOWANIEM HERBICYDÓW W PSZENICY OZIMEJ
W LATACH 1977-1980

Helena Domańska, Leokadia Leska, Zofia Łęgowskiak,
Grażyna Maćkowiak

Katedra Ogólnej Uprawy Roli i Roślin SGGW-AR w Warszawie

Stosunkowo mała pracochłonność uprawy zbóż w porównaniu z roślinami okopowymi, ze względu na wysoki stopień jej zmechanizowania, faworyzuje zboża i prowadzi do wzrostu ich udziału w zmianowaniach. Znany jest fakt, że zapas nasion chwastów w glebie a zatem i zachwaszczenie pól wzrasta wraz z uproszczeniem płodozmianów, a zwłaszcza gdy zbożowe przychodzą kilkakrotnie po sobie. Wtedy zachwaszczenie staje się tak silne, że trudno je zwalczyć nawet odpowiednio dobranymi i w porę zastosowanymi herbicydami.

Przy aktualnym poziomie agrotechniki istnieją i inne czynniki sprzyjające wzrostowi zachwaszczenia a wprowadzanie na szerszą skalę odmian pszenic krótkosłomych przyczyni się do jeszcze większej inwazji chwastów. Należy się przy tym liczyć ze wzrostem liczby gatunków odpornych na pewne grupy substancji chemicznych, stosowanych od wielu lat w rolnictwie, tak jak stało się to z *Echinochloa crus galli* w stosunku do triazyn, a sygnalizowane są już podobne zjawiska z *Polygonum Convolvulus* i *Chenopodium album*. To też poszukiwania nowych substancji o wysokiej tolerancji dla zbóż w różnych fazach ich wzrostu, posiadających szerokie spektrum chwastobójcze lub wyspecjalizowanych do zwalczania poszczególnych gatunków dominujących ciągle są aktualne, podobnie jak badanie ich skuteczności i tolerancji.

W doświadczeniach prowadzonych na Polu Doświadczalnym RZD - Chylice oceniano skuteczność kilku preparatów stosowanych posiewnie i w terminie wiosennym. Wyniki przedstawiono w tabelach 1-3. Największe znaczenie przywiązuje się, ze zrozumiąłych względów, do skuteczności w stosunku do miotły zbożowej, której ocenę prowadzono w oparciu o liczbę wiech na poletku. Reakcja pozostałych gatunków oceniana była świeżą masą chwastów zebranych z powierzchni 1 m².

Procent zniszczenia chwastów w pszenicy odmiany Grana średnio za lata 1977, 1978 i 1980

Herbicyd	Dawka kg na 1 ha	Ogółem	Gatunki chwastów				Plon w % kontroli				
			mak	gwiaz- dnica	bratek	przy- tulia		ostróż- ka	miotła	inne	
Po siewie											
Dicuran 60	3,0	87,7	83,9	92,5	75,4	16,3	84,6	95,7	87,1	106,4	
Tribunil	3,0	85,6	80,8	87,6	87,9	62,8	80,3	94,1	73,2	116,0	
Trinulan	4,0	94,4	95,9	96,0	91,3	0	77,8	99,4	86,2	108,4	
Wiosna											
Dicuran 60	2,5	86,0	74,5	97,9	85,5	69,8	100,0	81,9	91,4	114,5	
Dicuran 80	2,5	73,1	28,3	96,2	83,4	30,2	94,0	88,4	90,3	99,2	
Dosamix	2,5	95,4	92,9	98,8	99,2	86,0	100,0	91,9	93,3	116,5	
Tribunil	3,0	73,9	50,2	82,8	91,2	41,9	91,5	75,7	92,0	110,4	
Kontrola g/m ²											
t z ha		722,9	203,5	220,2	84,9	4,3	11,7	143,4	54,9	3,93	

T a b e l a 2

Porównanie skuteczności działania herbicydów stosowanych w pszenicy ozimej po siewie (1978 r.) i wiosną 1979 r. w stosunku do miotły zbożowej

Herbicyd	Dawka kg na 1 ha	Liczba wiech miotły na 10 m ²	Plon ziarna t z ha	Masa 1000 ziarn w g
Po siewie				
Kloben	3,0	58,3	5,1	47,2
Dicuran 60	3,0	21,3	5,1	48,7
Dicuran 80	2,5	8,3	5,4	45,9
Tribunil	3,0	43,7	5,8	48,0
Trinulan	4,0	5,0	5,2	46,5
Kontrola		581,5	4,9	46,5
Wiosną				
Dosamix	2,5	93,5	5,6	47,2
Tribunil	3,0	78,2	5,5	46,7
Dicuran 80	2,5	17,0	5,1	
Dicuran 60	2,5	62,5	5,6	46,9
Faneron Combi	4,0	294,0	5,5	46,1
Tribunil Combi	4,0	107,0	5,2	48,5
Lontrel	300 ml	314,0	5,6	48,4
Venzar	1,0	314,5	5,5	45,8
Lontrel +	300 ml			
Chwastox D	+3,0 l	91,0	5,9	47,7
Chwastox D	4,0	179,0	5,8	46,7
Dosanex +	2,0			
Lontrel	300 ml	250,5	5,5	47,2
Kontrola		376,0	5,2	46,4

Ogólnie stwierdzić należy, że preparaty zwalczające miotkę zbożową, jak Tribunil, Trinulan, Dicuran 80 mogą być równie skuteczne przy stosowaniu ich po siewie, jak i wiosną. Zależy to od terminu wschodów miotły, a ten z kolei - od terminu siewu ozimin. Przy wczesnych siewach jest większa szansa uzyskania dobrych rezultatów w jej niszczeniu, przy posiewnym opryskiwaniu (tab. 1 i 2) niż przy wiosennym. W stosunku do innych gatunków chwastów wio-

senny termin opryskiwania jest również bardziej zawodny niż jesienny (tab. 3). Z krajowych preparatów najskuteczniejszymi w stosunku do ogółu chwastów okazały się Chwastox D i Aminopielik D, które jednakże nie są wystarczające, gdy na polu występuje miotła zbożowa.

Г. Доманьска, Л. Леска, З. Лэнговяк, Г. Мацьковяк

РЕЗУЛЬТАТЫ ОПЫТОВ ПО ПРИМЕНЕНИЮ ГЕРБИЦИДОВ
В ОЗИМОЙ ПШЕНИЦЕ В ПЕРИОД 1977-1980 ГГ.

Р е з ю м е

Целесообразность применения гербицидов в озимой пшенице после сева или весной не подвергается сомнению в случае засорения метлицей обыкновенной. В случае осеннего применения в борьбе с указанным видом и другими видами сорняков эффективными оказались гербициды Тринулан, Трибунил, Дикуран 80. В весеннем применении подобно хорошие результаты могут дать два последних гербицида, а также Дикуран 60 и Досамикс. Эффективность их применения в оба срока зависит от времени всходов метлицы. Результаты 1979 и 1981 гг. показали лучшую эффективность препаратов при осеннем применении. Тот же Дикуран 80, который в осеннем применении в 1979 г. почти повсеместно ликвидировал метлицу, был менее эффективным в весеннем применении. Подобные результаты были получены при сравнении осеннего и весеннего применения препаратов Дикуран 60 и Трибунил. Свежая масса сорняков в 1981 г. свидетельствовала также о гораздо высшей эффективности применения гербицидов после сева, что, однако, не оставалось без влияния на величину урожаев зерна.

H. Domańska, L. Leska, Z. Łęgowiak, G. Maćkowiak

RESULTS OF THE EXPERIMENTS WITH APPLICATION
OF HERBICIDES IN WINTER WHEAT IN THE PERIOD 1977-1980

S u m m a r y

Herbicides in winter wheat, the use of which is of undoubted purposefulness, particularly in case of infestation with bentgrass, can be applied after sowing or in spring. In case of

autumnal application most efficient in the control of the above and other weed species proved to be Trinulan, Tribunil, and Dicuran 80. At application in spring good results can give the last two herbicides as well as Dicuran 80 and Dosamix. The effectiveness at application in both dates depends on the sprouting time of bentgrass. The results obtained in 1979 and 1981 proved a better effectiveness of the preparations applied in autumn. The same Dicuran 80 applied in autumn 1979 killed almost fully bentgrass, being in spring less effective. Similar results were obtained while comparing autumnal and vernal application of Dicuran 60 and Tribunil. The fresh matter of weeds in 1981 proved also a much higher effectiveness of the herbicides applied after sowing, what, however, could affect the grain yield magnitude.